

TOBAKSFAKTA

OBEROENDE TANKESMEDJA

KORTFAKTA

JANUARI 2017

Ny märkning på tobak

– bättre konsumentupplysning!

Hälsovarning med kombination av text och bild, på fram- och baksida.

Varningstext "Rökning dödar" på sidan.

Rökavvänjningsinformation, på fram- och baksida.

Varningstext på sidan.

Vilseledande uppgifter om tjära, nikotin och kolmonoxid borttagna.

Reglerna för tobaksprodukternas utformning trädde i kraft den 20 maj 2016. Direktivet genomförs i hela EU och är en viktig hälsoförbättrande åtgärd i enlighet med Världshälsoorganisationens tobakskonvention *The WHO Framework Convention on Tobacco Control, WHO FCTC, www.who.int*.

TOBAKSFAKTA

OBEROENDE TANKESMEDJA

www.tobaksfakta.se

I samverkan med Tobakspreventiva Nätverket i Landsting och Regioner, Nätverket mot cancer, Lungcancerförbundet Stödets, Smart Ungdom, Läkare mot Tobak, Tandvård mot Tobak, Sjuksköterskor mot Tobak, Lärare mot Tobak, Psykologer, Socionomer och Folkhälsovetare mot Tobak, Riksförbundet HjärtLung, Riksförbundet Smart, VISIR – Vi Som Inte Röker, Astma- och Allergiförbundet, A Non Smoking Generation

Nya regler för tobaken

Den 20 maj 2016 trädde en rad nya regler för tobak i kraft. De baseras på ett direktiv, ”tobaksprodukt-direktivet”, från EU och innebär stora förändringar av bl.a. hälsovarningarna på förpackningarna. I Sverige ska de nya reglerna vara genomförda senast den 20 maj 2017. Efter det får inga tobaksförpackningar med äldre märkning säljas. För vissa förpackningar, t.ex. rulltobak i påsar, gäller dock en längre övergångstid (till 20 maj 2019). De nya reglerna innebär även andra förändringar, bl.a. förbud mot smaktillsatser och mot att ange värden för tjära, kolmonoxid och nikotin på tobaksförpackningar.

Bättre konsumentupplysning på paket med cigaretter, rulltobak och vattenpipstobak

Paket med cigaretter, rulltobak och tobak för vattenpipa ska vara märkta med:

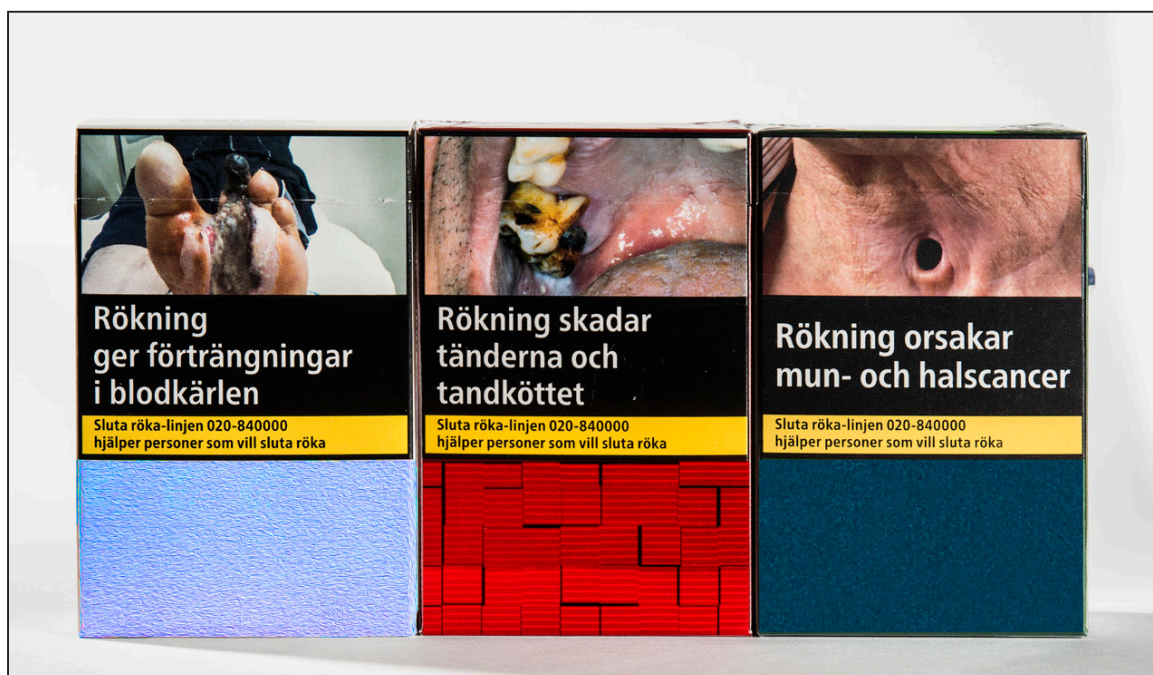
- En allmän varning; ”Rökning dödar”.
- Informationstexten; ”Tobaksrök innehåller över 70 cancerframkallande ämnen”.
- En kombinerad hälsovarning med både bild och text. Det ska även finnas rökavvänjningsinformation med en hänvisning till Sluta röka-linjen, inklusive telefonnummer.

De kombinerade varningarna ska innehålla en av de 14 texterna nedan.

Samma text ska finnas på både fram- och baksidan av paketet och ska tillsammans med tillhörande bild täcka sammanlagt 65 procent av ytan. Dessa varningar ska användas alternerande.

- Rökning är orsaken till 9 av 10 fall av lungcancer.
- Rökning orsakar mun- och hals-cancer.
- Rökning skadar lungorna.
- Rökning orsakar hjärtinfarkt.
- Rökning orsakar stroke och funktionsnedsättningar.
- Rökning ger förträngningar i blodkärlen.
- Rökning ökar risken för blindhet.
- Rökning skadar tänderna och tandköttet.
- Rökning kan döda ditt ofödda barn.
- Rök skadar dina barn, din familj och dina vänner.
- Barn till rökare röker oftare själva.
- Sluta röka nu – lev vidare för dina nära och kära.
- Rökning minskar fruktsamheten.
- Rökning ökar risken för impotens.

Det finns tre olika uppsättningar av bilder till varje text, och även bilderna ska användas alternerande, ett år i taget. Alla bildvarningar i den första ”årgången” samt information om de vetenskapliga fakta som ligger till grund för varningarna finns på Tobaksfaktas webbplats (info nedan).

Några exempel på nya cigarettförpackningar (logotyper bortretuscherade). Foto: Bosse Johansson.

Varningstext på cigarrer och cigariller

Cigarrer och cigariller ska också vara märkta med texten ”Rökning dödar” och ha en hänvisning till Sluta röka-linjen. Denna märkning ska finnas på förpackningens mest synliga yta och uppta 30 procent av ytan. På 40 procent av den näst mest synliga ytan ska en av de 14 texterna ovan tryckas, dock utan bild.

Varningstext på snus

Förpackningar med snus eller annan rökfri tobak ska vara märkta med texten ”Denna tobaksvara skadar hälsan och är beroendeframkallande”. Varningen ska finnas på förpackningens två största ytor och täcka 30 procent av respektive yta.

Varningstext på örtprodukter för rökning

En varning ska även finnas på örtprodukter för rökning. Varningen lyder ”Att röka denna produkt skadar din hälsa”. Varningen ska täcka 30 procent av såväl fram- som baksidan.

Ytterligare regler om märkning av tobaksvaror och örtprodukter för rökning

De nya reglerna innehåller även bestämmelser för redovisningen av innehållet i tobaksvaror och örtprodukter för rökning. T.ex. får inga förpackningar märkas så att de ger intryck av att den aktuella produkten är förenad med t.ex. mindre hälsoeffekter, miljöpåverkan och liknande. Förpackningarna får inte heller påminna om livsmedel eller kosmetiska produkter.

För alla produkter, utom snus, gäller dessutom att det inte får finnas hänvisningar till smak, doft eller liknande på förpackningarna.

Förbud mot karaktäristiska smaker i cigaretter och rulltobak

De nya reglerna gäller även smak tillsatser i cigaretter och rulltobak. Smaker och dofter som har en annan karaktär än ren tobak förbjuds. Så kallad "karaktäristisk smak" definieras av en tydligt märkbar doft eller smak av t.ex. karamell, vanilj eller mentol. Mentolsmak är dock tillåten till år 2020.

Smakerna används för att göra tobaksprodukterna mer attraktiva. Bestämmelserna införs främst för att minska rekryteringen av nya tobaksanvändare.

För att lösa eventuella tvister om vad som är karaktäristisk smak har EU inrättat en särskild expertpanel som ska vägleda medlemsländerna. Det blir också förbjudet med tillsatser i rökverk som gör det lättare att inhalera röken eller underlättar kroppens upptag av nikotin.

Förbud mot att ange halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid

Direktivet innebär även ett förbud mot att ange halterna av tjära, nikotin och kolmonoxid på förpackningar med tobaksvaror. Förbudet har införts för att tobaksbolagens uppgifter varit gravt missvisande och fått konsumenter att tro att vissa cigaretter, s.k. light-cigaretter, är mindre skadliga än andra cigaretter.

Förpackning enligt nya regler som genomfördes i Sverige den 20 maj 2016 (logotyper bortretuscherade).

Foto: Bosse Johansson.

Förpackningsstorlekar för cigaretter och rulltobak

De nya bestämmelserna berör också antalet cigaretter i cigarettpaketet och minsta tillåtna mängd tobak i förpackningar med rulltobak. En cigarettförpackning ska nu innehålla minst 20 stycken cigaretter. En förpackning med rulltobak ska innehålla minst 30 gram tobak.

Källor

<http://www.tobaksfakta.se/tobaksfakta-informerar-om-fakta-bakom-varningsbilderna>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/foreskrifter-och-allmanna-rad/hslf-fs-201642/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/foreskrifter-och-allmanna-rad/hslf-fs-201643/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/foreskrifter-och-allmanna-rad/hslf-fs-201646/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts/tobak/tobaksreglering/fragor-och-svar/#innehallsdeklaration>